

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2274

Vragen van de leden **Paulus Jansen** en **Jasper van Dijk** (beiden SP) en **Peters** (GroenLinks) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *een volgende aanslag op het rijksmonument Sankt Ludwig in Vlodrop* (ingezonden 23 maart 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Zijlstra** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 19 april 2012).

Vraag 1

Klopt het bericht dat de stichting Meru voor de derde keer een sloopvergunning heeft aangevraagd voor rijksmonument Sankt Ludwig in Vlodrop?¹ Herinnert u zich de vele vragen die in de loop van de jaren over dit rijksmonument gesteld zijn?²

Antwoord 1

Ja, dat klopt, Stichting Meru heeft 17 februari 2012 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend bij de gemeente Roerdalen, voor het slopen van het rijksmonument Sankt Ludwig. De gemeente heeft in dat kader op 1 maart 2012 de RCE om advies verzocht. Ik ben bekend met de vele vragen die in de loop van de jaren over de problematiek rondom dit rijksmonument zijn gesteld.

Vraag 2

Is u bekend dat het rijksmonument, door de stichting Meru aangeduid als «bouwwallige ruïne» op het moment van verwerving van het voormalige klooster een oerdegelijk gebouw was en nog in zeer behoorlijke staat verkeerde?

¹ «Maharishi doen opnieuw poging sloop klooster», Cobouw, 21 maart 2012.

² Aanhangsel van de Handelingen 2000–2001, nr. 380 (vragen van de leden Schreijer-Pierik en Visser-Van Doorn); Aanhangsel van de Handelingen 2001–2002, nr. 206 (vragen van het lid Van Bommell); Aanhangsel van de Handelingen 2001–2002, nr. 205 (vragen van het lid Visser-Van Doorn); Aanhangsel van de Handelingen 2006–2007, nr. 771 (vragen van de leden Weekers en Hessels); Aanhangsel van de Handelingen 2009–2010, nr. 98 (vragen van het lid Sap).

Antwoord 2

Ja, het is mij bekend dat het voormalige klooster op het moment van verwerving door Meru in 1984 en op het moment van aanwijzing als beschermd monument op 9 oktober 1997 in behoorlijke staat verkeerde. De Raad van State heeft in haar uitspraak van 21 september 2011 bepaald dat er voldoende monumentale waarden resteren en zij geen aanleiding ziet tot verwijdering uit het monumentenregister.

Vraag 3

Heeft de gemeente Roerdalen sinds 2009 gebruik gemaakt van haar wettelijke middelen om herstel af te dwingen?³ Zo nee, heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ingegrepen op grond van zijn toezichthoudende rol op de uitvoering van wettelijke taken van gemeenten? Als dat niet gebeurd is, is de minister daar alsnog toe bereid? Als de gemeente Roerdalen wel sinds 2009 gebruik heeft gemaakt van haar wettelijke middelen om herstel af te dwingen, waarom heeft dit ingrijpen niet geleid tot herstel? Is het wettelijk instrumentarium bij nader inzien onvoldoende om in situaties waarbij de eigenaar niet meewerkt herstel van cultureel erfgoed af te dwingen?

Antwoord 3

Ja, de gemeente Roerdalen heeft sinds 2009 gebruik gemaakt van haar wettelijke middelen om herstel af te dwingen. Het college van burgemeester en wethouders van Roerdalen heeft bij besluit van 21 oktober 2009 een last onder dwangsom opgelegd aan de Stichting Meru om het Rijksmonument Sankt Ludwig te herstellen in de toestand zoals die was vóór de illegale sloop van de voorbouw en om passende voorzieningen te treffen aan de overige delen van het complex, teneinde te voorkomen dat het monument in gevaar wordt gebracht.

Stichting Meru heeft tegen deze last onder dwangsom geprocedeerd tot aan de Raad van State. De Raad heeft op 1 februari 2012 de opgelegde last onder dwangsom echter in stand gelaten. De begunstigingstermijn van de last onder dwangsom loopt nog tot 21 september 2012. Indien de stichting Meru op die datum niet aan de opgelegde last heeft voldaan, dan verbeurt zij een dwangsom van EUR 100 000,- per dag met een maximum van EUR 3 000 000,-.

Mocht de 3 miljoen euro verbeurd zijn en er nog steeds niet voldaan zijn aan de last, en er géén verwachting bestaan dat bij hernieuwde oplegging van een last onder dwangsom wel tot herstel zal worden overgegaan, dan zou de gemeente er ook voor kunnen kiezen om alsnog bestuursdwang toe te passen. Daarna kan de gemeente zelf opdracht geven tot herstel en de kosten daarvan op de overtreder verhalen. Het wettelijk instrumentarium biedt derhalve voldoende mogelijkheden voor herstel.

Vraag 4

Bent u bereid om na twaalf jaar pappen en nathouden nu krachtdadig op te treden tegen deze aanslag op ons cultureel erfgoed en herstel af te dwingen?

Antwoord 4

Ik heb geen wettelijke mogelijkheden om herstel af te dwingen. Mijn wettelijke taak houdt in dat ik zal adviseren over de recente aanvraag van de omgevingsvergunning voor het slopen van het klooster. Het is de rol van de gemeente om handhavend op te treden tegen overtredingen van de Monumentwet (inmiddels de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), en zo het herstel van het klooster af te dwingen. Deze rol is ook door de gemeente opgepakt.

Vraag 5

Ziet u aanleiding om procedures rond sloop en/of herstel van rijksmonumenten te verbeteren, zodat het beoogde resultaat in de toekomst binnen minder dan twaalf jaar gerealiseerd wordt?

³ Aanhangsel bij de Handelingen 2009–2010, nr. 98, antwoord op vraag 3: «De gemeente heeft handhavingsinstrumenten op basis van de Gemeentewet en Algemene Wet Bestuursrecht tot haar beschikking welke in theorie voldoende zijn voor de meeste handavingsgevallen.»

Antwoord 5

Nee, hier zie ik geen aanleiding voor. Ik beschouw dit als een uitzonderlijke situatie. De wettelijke procedures voldoen, indien ze consequent worden toegepast. Ik zie de uitspraak van de Raad van State van 1 februari 2012 als een bevestiging dat opgetreden kan worden tegen verwaarlozing van rijksmonumenten.